

Tematem tegorocznych *XXIV Warsztatów Naukowych Lato z Helem 2008*, będzie **hel**, w związku z przypadającą 10 lipca 2008 roku 100 rocznicą skroplenia tego gazu przez holenderskiego fizyka Heike Kamerlingha-Onnesa. Mija także 30 lat od skroplenia helu w instalacji Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. w Odolanowie. Od tego czasu produkowany tu hel dociera do odbiorców polskich i europejskich.

Z inicjatywy profesora Jana Stankowskiego w 1977 roku na terenie przemysłowej instalacji skraplania helu w Odolanowie został utworzony Zakład Fizyki Niskich Temperatur Instytutu Fizyki Molekularnej PAN w Poznaniu. Od ponad trzydziestu lat prowadzimy badania niskotemperaturowe aż do temperatury 0,3K: przemian fazowych w ciele stałym, nadprzewodnictwa, właściwości różnych materiałów węglowych. Dzięki uprzejmości kierownictwa PGNiG S.A., od samego początku mogliśmy w naszych badaniach korzystać z produkowanego w Odolanowie helu.

W pierwszych latach działalności naukowej poznawaliśmy technikę kriogeniczną. Wykonywaliśmy również badania dotyczące samego ciekłego helu, również w stanie nadpłynnym jak i stałym.

Podczas tegorocznych *Warsztatów Naukowych Lato z Helem 2008* chcemy podzielić się naszym doświadczeniem kriogenicznym, a przede wszystkim przekazać wiedzę dotyczącą helu. Warsztaty zakończymy Sympozjum z okazji 100- lecia skroplenia helu.

Życzę wszystkim uczestnikom XXIV Warsztatów Naukowych Lato z Helem 2008 miłego i owocnego czasu spędzonego w Odolanowie, przy bijącym źródle ciekłego helu.

doc. dr hab. Zbigniew Trybuła

*Kierownik Zakładu Fizyki Niskich Temperatur w Odolanowie
Instytutu Fizyki Molekularnej PAN w Poznaniu*